

A Kúria a dr. Kishonti Attila ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Havasi Bence ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Kaposvári Munkaügyi Bíróságnál 2.M.695/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.20.008/2011/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.20.008/2011/4. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt napon belül - 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli. Az alperes a lerótt 7.000 (hétezer) forint fellebbezési illetéket visszaigényelheti.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását, továbbá az alperes által kártérítés címén a munkabéréből levont 50.000 forint és 72.397 forint törzsgárda jutalom, valamint kamatai megfizetését kérte. Az alperes az eljárás során viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben 316.001 forint szándékosan okozott kár és a törvényes kamata megfizetésére kérte kötelezni a felperest. A Kaposvári Munkaügyi Bíróság a 2.M.695/2009/29. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes a 2009. december 1. napján kelt rendkívüli felmondásával jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát, az az ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2010. november 15-éig 1.084.160 forint elmaradt munkabért, 2010. november 16-ától november 26-áig napi bruttó 4.792 forint, november 27-étől az ítélet jogerőre emelkedéséig pedig napi 6.262 forint elmaradt munkabért, valamint 272.362 forint végkielégítést, 142.393 forint felmentési időre járó átlagkeresetet, 817.086 forint átalánykártérítést, és 68.091 forint törzsgárda jutalmat.

A bíróság az alperes viszontkeresete alapján a felperest 86.181 forint kártérítés, és a 2009. december 1-jétől a kifizetésig járó törvényes kamata megfizetésére kötelezte. Ezen túlmenően a felperes keresetét elutasította a rendkívüli felmondás jogellenességéhez kapcsolódó cafatéria juttatás és az 50.000 forint jogalap nélkül levont munkabér, valamint a kamatigény vonatkozásában, továbbá atekintetben, hogy a felperes átlagkeresetét a felperes által megjelölt 144.794 Ft/hó helyett az alperesi álláspontnak megfelelően 136.181 forintban határozta meg. A munkaügyi bíróság gondatlan károkozás miatt a kollektív szerződésnek megfelelően egy havi átlagkereset megfizetésére kötelezte a felperest. Ezen

túlmenően az alperest 100.000 forint perköltség és 122.000 forint kereseti illeték megfizetésére kötelezte, míg a további illetékről úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2004. december 4-étől állt az alperes alkalmazásában húsraktár-mérlegelő munkakörben. A munkaviszonyát az alperes a 2009. december 1. napján kelt rendkívüli felmondással megszüntette az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a kollektív szerződés IV. fejezet 6/1. pontjára hivatkozva, és a munkabéréből 50.000 forintot kártérítés címén levont. A rendkívüli felmondás indokolása szerint a felperes 2009. december 1-jén szándékosan és tudatosan okozott kárt a munkáltatójának azzal, hogy a nem jól működő mérlegnek ráütött a tetejére, aminek következtében a mérleg kijelzője betörött, és a berendezés teljesen működésképtelen lett. Az elsőfokú bíróság a meghallgatott tanúk vallomásának egy részét (H.L., D.G., K.A., SZ.GY., B.A.) értékelve azt állapította meg, hogy a felperes a kialakult gyakorlatnak megfelelően a perbeli napon azért „ütögette” a mérleget, mert azzal tovább szeretett volna dolgozni, részéről szándékos károkozás nem állt fenn. A szándékosság hiányát a bíróság arra alapította, hogy B.A. raktárvezető és D.G. tanúk szerint a felperes cselekménye nem arra irányult, hogy a mérleget tönkretesse. A munkaügyi bíróság ennek megfelelően a gondatlan károkozásra figyelemmel a kollektív szerződés alapján kötelezte a felperest egy havi átlagkeresetének megfelelő kártérítés megfizetésére úgy, hogy abba beszámította az alperes által korábban már levont 50.000 forintos összeget. A törzsgárda jutalmat arra alapozva ítélte meg, hogy a rendkívüli felmondás jogellenességére tekintettel a felperes munkaviszonya az ítélet jogerőre emelkedése napján szűnik meg, és eddig az időpontig a felperes munkaviszonya eléri az öt éves időtartamot. Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Somogy Megyei Bíróság a 3.Mf.20.008/2011/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította, az általa kártérítés címén fizetendő összeget 316.000 forintra felemelte. Mellőzte az alperes perköltségben és illetékekben történő marasztalását, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta. A felperest 150.000 forint össz-eljárási perköltség megfizetésére kötelezte, és a le nem rótt kereseti, valamint fellebbezési illetékről úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság alaptalanul mellőzte a bizonyítékok értékelését, illetve a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelése alapján téves jogkövetkeztetésre jutott. Ennek körében megállapította a másodfokú bíróság, hogy a felperes saját előadása szerint is a mérleg kijelzője az ütésétől repedt el. Az általa elfogadott és aláírt eseményjelentő jegyzőkönyv szerint a felperes a mérleg tetejére ráütött, ennek kijelzője betörött, így az működésképtelen lett. Sz.GY. tanúvallomása szerint a felperes ökölbe zárt kézzel ütött a mérlegre, amitől ennek kijelzője megrepedt és a számok eltűntek

róla. Az elsőfokú bíróság indokolatlanul mellőzte B.J. tanúvallomását, aki egyértelműen állította, hogy a mérleg kijelzője be volt törve, arra akkora erővel ütöttek, hogy a folyadékkristályos kijelző elsötétült. Az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy miért mellőzte K.P. tanúvallomását, amely szerint az eseményt követő pár órán belül a helyszínen tekintette meg a mérleget, és azt tapasztalta, hogy annak edzett ipari üvegből készült kijelzője be volt törve, az alatta levő CPO panel is tönkrement, amely csak komoly mechanikai behatás következménye lehetett. A tanú úgy nyilatkozott, hogy a fényképen látható sérüléseket látta az adott napon a perbeli mérlegen, amelynek javítási költsége a bemutatott, az iratokhoz csatolt számlán szereplő összeg volt. Mindezek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a rábízott munkaeszköz kijelzőjére ráütött oly módon, hogy a mérleg edzett ipari üvegből készült alkatrésze megsérült, az alatta lévő CPO panel működésképtelenné vált. A felperesi magatartás szándékossága az eshetőleges szándék szintjén kétséget kizáróan megvalósult, ugyanis ha a felperes akarata kifejezetten nem is irányult károkozásra, a tudatának át kellett fognia, hogy tettével kárt okozhat, és annak esetleges bekövetkezésébe belenyugodott. Az alperes rendkívüli felmondásának indokolása valós, és az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a (3) bekezdésére, és az alperes kollektív szerződésének pontjára tekintettel okszerűen vezetett a felperes munkaviszonyának rendkívüli felmondással történő megszüntetéséhez. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a rendkívüli felmondás jogellenességének jogkövetkezményéhez tapadó kereseti kérelmeket elutasította, és szándékos károkozás címén kötelezte a felperest az alperes számlájával bizonyított teljes kár és kamatai megfizetésére oly módon, hogy annak összegét a viszontkereset szerint állapította meg az alperes által korábban már levont 50.000 forintos összeg figyelmen kívül hagyásával. Tekintettel arra, hogy a számlával bizonyított teljes kárigényt megalapozottnak találta a másodfokú bíróság, a felperesnek az 50.000 forint jogellenes levonására vonatkozó keresetét is elutasította. A felperes felülvizsgálati kérelme az ítéletek „hatályon kívül helyezésére” és a keresetének megfelelő ítélet meghozatalára, illetve a másodfokú bíróság „új határozat meghozatalára” történő kötelezésére irányult. A felülvizsgálati kérelem érvelése szerint a jogerős ítélet jogszabálysértő, mivel az Mt. 96. § (2) bekezdésébe, valamint a 176. § (2) és bekezdésébe ütközik. A másodfokú bíróság a tények és a döntő fontosságú bizonyítékok figyelmen kívül hagyásával tévesen változtatta meg az elsőfokú bíróság döntését a következők szerint. Az ítéletét kizárólag két tanú (B.J., K.P.) vallomására alapozta, akik az esetről nem rendelkeztek valós információval, ugyanakkor indokolás nélkül figyelmen kívül hagyott tanúvallomásokat (D.G., H.L., K.A., B.A.), amelyek azt támasztották alá, hogy nem akart kárt okozni. Sz.GY. tanúelőadása kapcsán oldotta fel azt az ellentmondást, ami az eredeti írásbeli nyilatkozata és a

tanúvallomása között volt. Tanúvallomások (D.G.,SZ.GY.) szerint a kijelző nem tört össze, csupán megrepedt, a mérlegben csak csekély sérülés keletkezett. Az általa aláírt jegyzőkönyvben nem arról nyilatkozott, hogy egyetért az abban foglaltakkal, hanem arról, hogy azokat tudomásul vette. A felmondás valódi indoka az esettől teljesen független, más hasonló esetekben az alperes nem alkalmazott ilyen jogkövetkezményt. A valódi fényképet nem nyújtották be, ennek alapján érthetetlen, hogy a másodfokú bíróság mire alapozva állapította meg a sérülés mértékét és a kár összegét. Nem lehet tudni, hogy K.P. valójában a felperes magatartása nyomán megsérült mérleget látta -e, az csupán vélekedés a másodfokú bíróság részéről, hogy az edzett üveg csak nagy erejű ütéstől törhet be. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban olyan új körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya (amelyre vonatkozóan a fél az első-, és a másodfokú eljárás során nem utalt, amelyre nézve a bizonyítékait nem jelölte meg), nem lehet hivatkozni (BH.2002.447.). A felperes az első-, és a másodfokú eljárásban nem hivatkozott rendeltetésellenes joggyakorlásra, így a felülvizsgálati eljárásban már nem hivatkozhat arra, hogy a felmondás valódi indoka az esettől független körülmény volt. Nem vitatta a felperes korábban azt sem, hogy az alperes által az iratokhoz csatolt javítási számla a perbeli esetben megsérült mérlegre vonatkozik, így alaptalanul hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróság miért fogadta el azt a kár összegének megállapításánál. A felperes a korábbi eljárásban valóban utalt arra, hogy a K.P. által a tanúvallomása során azonosított, a csatolt fényképen szereplő mérleg nem azonos azzal a mérleggel, amelyben ő kárt okozott, azt azonban a felülvizsgálati eljárást megelőzően nem állította, hogy a tanú egyáltalán nem a perbeli mérleget látta az adott napon az alperesnél. A fenti kérdések vizsgálatára mindezek miatt a felülvizsgálati eljárásban már nem kerülhetett sor. A felperes nem jelölte meg a felülvizsgálati kérelmében, hogy milyen jogszabályt sértett a másodfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során, noha a Pp. 272. § (2) bekezdése ezt egyértelműen megkívánja. A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A másodfokú bíróság a bizonyítékok teljeskörű mérlegelése alapján helytálló következtetésre jutott ate tekintetben, hogy a felperes szándékos magatartásával okozott kárt az alperes vagyonában, etek tekintetben nincs jelentősége annak, hogy a tanúk egy része - szubjektív vélekedése alapján - úgy nyilatkozott, hogy a felperes nem szándékosan okozta a kárt. Sz.GY. szemtanú a tanúvallomásában

részletesen és aggálymentesen adta elő azt, hogy a felperes valójában ököllel ütött rá a mérlegre, amely ütéstől a kijelző berepedt, és ezt meglátása szerint „hirtelen felindulásból tette”. Helytállóan mutatott rá a másodfokú bíróság arra is, hogy K.P. és B.J. tanúvallomása kapcsán nem annak volt jelentősége, hogy a részükre felmutatott fényképet helyesen azonosították-e, hanem annak, hogy a perbeli eseménnyel összefüggésben közvetlen észlelésük volt, és a tanúvallomásuk során leírták az általuk tapasztalt sérülés jellegét. A másodfokú bíróság helyesen állapította meg azt is, hogy a mérleg készítésénél használt edzett üveg a felperes ütése nyomán sérült meg oly mértékben, amely a számlával igazolt javítást szükségessé tette, hiszen ettől eltérő adat a perben nem merült fel. Mindezek alapján helytállóan jutott a másodfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperes eshetőlegesen szándékkal kárt okozott az alperesnek, hiszen ha nem is kívánta a kár bekövetkeztét, de belenyugodott abba, hogy a magatartásának (erős ütés) következménye az alperes vagyonában bekövetkező károsodás lehet [Pp. 206. § (1) bekezdés, Mt. 168. §]. Mindez tehát az Mt. 96. § (1) bekezdés a) pont alkalmazását jogszerűen megalapozza. A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán tekintettel a Pp. 359/A. §-ára az állam viseli [Itv. 80. § (1) bekezdés i) pont]. Az alperes a sürgősségi perben lerótt 7.000 forint illetéket az elsőfokú bíróságnál előterjesztett, a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz intézett kérelemmel visszaigényelheti.

Budapest, 2012. február 15.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró
A kiadmány hitelével. Nné tisztviselő